

ma, waid selle kindla palwega, et Issand õnnistaks meie luggemist ja annaks rammo ja jõudo meie hinge ja waimule nenda, et meie saaksime mitte üksnes sanna-luggiad waid ka teggiad olla, et meie uist ikka saaks kindlamaks Jummal ja Jesusse Kristusse peäle, ning meid ka keige raskema kiusatamisse päwal lasseks julgeste meie taewase Issa abbi ja armo peäle lota. Kõl teie ka keik, kes teie sedda kirja loete, teate et mõndasuggused ristiusso-kogodussed Ma peäl leitakse ning et nende hulgas, meid, kes meie Gesti-maal ellame, Eutterusse-usso-rahwaks nimmetakse, agga ei tea, kas paljo neid teie hulgas on, kes ka sedda teadwad, millal sesamma ristiusso walguis hakkas, meie Gestima-nurgas, koitma ja paistma, ja kes need waggad mehhed ja õppetajad on olnud, kes selle walguise eest hoolt ja murret on kaanud? Sedda teile teada anda, on siis praego minno nou, ja lodan et need waggad mehhed, kelle Saksa-kele kirjadest minna sedda wälja kirjutat, sedda pahhaks ei panne, waid et nemmad minnoga sowiwad, et ka meie armsa Ma-rahwa tundminne Jummal sanna õsja-des woiks kaswada, ja sellepärrast minnule sedda wäljakirjutamist ei kela, olgo küll et minna isse ennast tunnen wägga nõdra kirja-teggia ollewad.

Sellesamma üllewel nimmetud ramato seest: „Eutterusse ello ja temma sündinud asjad“ ollete

jo kuulnud, et Paawsti-usso rahwale lubba ep olnud Piibli ramato luggeda, ja kui olleks neile ka sedda lubba olnud, siis olleks wägga piisut rahwas leida olnud, kes olleks oskand sedda luggeda, sest wanna testamendi ramat olli, kui teie teate, Ebrea ja uus testament. Kreka-kele peäle üles pandud, ja hiljamine said mõlemad testamenti ramatud Eaddina-kele peäle üles pandud, mis ka piisut rahwas oskas luggeda. Eutterus siis olli esimesenne, kes Piibli ramato Saksa-kele peäle üles panni, kui ta omma waenlaste eest Wartpurri lossi olli põggenend, sesamma Saksa-kele Piibli ramat sai 1522 aastal, Mihkli ku sees, esimest korda trükkid pandud. Ja jo mõnda aastaid enne, enne kui se Piibli ramat trükkitud olli, olli jo sesamma Eutterusse ristiusso õppetuis, mis mitme walle-õppetusselst puhhastud olli, jo meie Gestima siisse omma selge ja puhta sannaga tungind. Rahhe ausa õppetajatte nimmed seiswad weel praego Tallinna sakste meles, kes esimesesed ollid meie puhha Ewangeliiummi Eutterusse puhhastud usso-tundmisse järrel Jummal sanna kulutada: Sakarias Hüsse, kes 1517 aastal Olewesti kirriko peäl, ja Hindrik Bõkhold, kes 1520 aastal Ma-kirriko peäl, ja Juhhan Lange, kes 1522 aastal Niggola kirriko peäl, Tallinnas õppetajad ollid. (Enne kui omma etteseatud asjast kirjotan, mõtlen